

1^η ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^ο Αδίδακτο κείμενο

Ίσοκράτους Φίλιππος 111-112

Ἐκεῖνος γὰρ ὀρώων τὴν Ἑλλάδα οὔσαν μεστήν πολέμων καὶ στάσεων καὶ πολλῶν ἄλλων κακῶν, παύσας ταῦτα καὶ διαλλάξας¹ τὰς πόλεις ὑπέδειξε τοῖς ἐπιγιγνομένοις², πρὸς οὓς δεῖ τοὺς πολέμους ἐκφέρειν. Ποιησάμενος γὰρ στρατείαν ἐπὶ Τροίαν, ἥπερ εἶχε τότε μεγίστην δύναμιν τῶν περὶ τὴν Ἀσίαν, τοσοῦτον διήνεγκε³ τῇ στρατηγίᾳ τῶν πολεμησάντων πρὸς τὴν αὐτὴν ταύτην ὕστερον, ὅσον οἱ μὲν μόλις⁴ αὐτὴν ἐξεπολιόρκησαν μετὰ τῆς δυνάμεως τῶν Ἑλλήνων ἐν ἔτεσι δέκα, ὁ δ' ἐν ἡμέραις ὀλίγαις ῥαδίως αὐτὴν κατὰ κράτος εἶλεν⁵ καὶ στρατεύσας μετ' ὀλίγων. Καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς βασιλέας τῶν ἐθνῶν τῶν κατοικούντων τὴν παραλίαν ἐφ' ἑκατέρας τῆς ἡπείρου ἅπαντας ἀπέκτεινεν· οὓς οὐδέποτ' ἂν διέφθειρεν, εἰ μὴ καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐκράτησεν.

-
1. διαλλάττω = συμφιλιώνω.
  2. ἐπιγιγνόμενοι = οἱ μεταγενέστεροι.
  3. διαφέρω = υπερτερώ.
  4. μόλις = δύσκολα, μόλις καὶ μετὰ βίας.
  5. αἰρῶ κατὰ κράτος = κυριεύω ολοκληρωτικά.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου.

Μονάδες 20

2.α. Να γράψετε ὅ,τι ζητεῖται γιὰ καθεμίᾳ ἀπὸ τις παρακάτω λέξεις τοῦ κειμένου:

τῶν στάσεων: τὴν αἰτιατικὴ ἐνικὴ καὶ τὴ δοτικὴ πληθυντικῆς.

τοὺς βασιλέας: τὴν κλητικὴ ἐνικὴ καὶ τὴ δοτικὴ πληθυντικῆς.

τῆς ἡπείρου: τὴ δοτικὴ ἐνικὴ καὶ πληθυντικῆς.

κράτος: τὴ δοτικὴ ἐνικὴ καὶ πληθυντικῆς.

ταύτην: ὀνομαστικὴ ἐνικὴ καὶ γενικὴ πληθυντικῆς.

Μονάδες 2,5

2. β. Να γράψετε ό,τι ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

όρων: το δεύτερο ενικό στην οριστική και στην προστακτική του αορίστου β' στην ίδια φωνή.

έκράτησεν: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική και στην ευκτική του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή.

έπιγιγνομένοις: το δεύτερο πληθυντικό της οριστικής του παρακειμένου.

ούσαν: το τρίτο ενικό της ευκτικής και της προστακτικής του ίδιου χρόνου.

έκφέρειν: το πρώτο πληθυντικό της οριστικής του μέλλοντα και του υπερσυντελικού.

Μονάδες 2,5

3.α. **διήνεγκε, είλεν:** Να γίνει χρονική και εγκλιτική αντικατάσταση.

Μονάδες 5

3.β. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων: **όρων, ούσαν, μεστήν, πολέμων, εκφέρειν, τῇ στρατηγία, τῶν Ἑλλήνων, τῶν ἔθνῶν, τῆς ἡπείρου, ἅπαντας.**

Μονάδες 10

2^ο Αδίδακτο κείμενο

Ἄνδοκίδης, Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους Εἰρήνης 3. 1-2

Ὅτι μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινόν ἐστιν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντες γινώσκειν· ὅτι δὲ οἱ ῥήτορες τῷ μὲν ὀνόματι τῆς εἰρήνης συγχωροῦσι¹, τοῖς δ' ἔργοις ἀφ' ὧν ἂν ἡ εἰρήνη γένοιτο ἐναντιοῦνται, τοῦτο δὲ οὐ πάντες αἰσθάνεσθε. Λέγουσι γὰρ ὡς ἔστι δεινότατον τῷ δήμῳ, γενομένης εἰρήνης, ἢ νῦν οὔσα πολιτεία μὴ καταλυθῆ. Εἰ μὲν οὖν μηδεπώποτε πρότερον ὁ δῆμος ὁ [τῶν] Ἀθηναίων εἰρήνην ἐποίησατο πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰκότως ἂν ἐφοβούμεθα αὐτὸ διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τοῦ ἔργου διὰ τε τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν². ὅπου δὲ πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήνην ἐποίησασθε δημοκρατούμενοι, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς πρῶτον ἐκεῖνα σκέψασθαι τὰ τότε γενόμενα;

1. **συγχωρέω-ῶ τινί** = συμφωνώ.

2. **ἀπιστία** = αναξιοπιστία.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να γράψετε τη μετάφραση του κειμένου.

Μονάδες 20

2.α. Να γράψετε ό,τι ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

πολιτεία: την ονομαστική και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού.

δικαίαν: την ονομαστική και την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού του επιθέτου στο ίδιο γένος.

ρήτορες : την κλητική του ενικού και τη δοτική του πληθυντικού αριθμού.

τῷ ὀνόματι: τη γενική του ενικού και τη δοτική του πληθυντικού.

ὑμᾶς: τη δοτική του ενικού και του πληθυντικού.

Μονάδες 5

2.β. Να γράψετε ό,τι ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:
γενομένης: το δεύτερο ενικό της οριστικής και της προστακτικής του ίδιου χρόνου.

αἰσθάνεσθε: το ίδιο πρόσωπο στην οριστική και στην ευκτική του αορίστου β'.

συγχωροῦσι: το ίδιο πρόσωπο στην υποτακτική και στην ευκτική του ίδιου χρόνου και του παρατατικού στην ίδια φωνή.

σκέψασθαι: το τρίτο ενικό της οριστικής και της υποτακτικής του ίδιου χρόνου και του παρακειμένου στην ίδια φωνή.

λέγουσι: το δεύτερο ενικό της ευκτικής και της προστακτικής του αορίστου β' στην ίδια φωνή.

Μονάδες 5

3.α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων: **ποιεῖσθαι, εἰρήνης, τῶν Ἀθηναίων, πρὸς Λακεδαιμονίους, διὰ τὴν ἀπειρίαν, τοῦ ἔργου, ἐκείνων, δημοκρατούμενοι, ὑμᾶς, σκέψασθαι.**

Μονάδες 5

3.β. «ὅτι δὲ οἱ ῥήτορες τῷ μὲν ὀνόματι τῆς εἰρήνης συγχωροῦσι»: Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τη δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος).

Μονάδες 5